

Turris de Santu Micheli e de Santu Milanu

A pustis de is campagnas sfortunadas de Carlu V de Spagna contras a is Stadus Barbarescus de su Nord-Àfrica chi faiant bardanas in su Mediterràneu, in su 1587, Filipu II iat istituui sa Reali Amministratzioni de is Turris in totus is possedimentus spagnolus, est a nai un'organizatzioni de unu sistema de turris de guàrdia e de difesa in totu is costas de su regnu, fintzas in Sardigna. In su territòriu de Tortolì is turris de guàrdia furint 3, sa de Monti Turri (Largavista), sciusciada in sa metadi de s'Otugentus po fai su faru de Bellavista, sa de Santu Micheli (La Fortalesa), a s'imbudada de Portu, e sa de Santu Milanu (Zacurru).

Sa turri de Santu Micheli

Connota fintzas cun su nòmini spagnolu de San Miguel de Arbatas, fut stètia frabbicada in sa metadi de su sèculu XVI, fortzis in pitzu de una turri "speculatoria" pisana, duncas prima de s'istitutzioni de sa "Reali Amministratzioni de is Turris" bòfia de su rei spagnolu Filipu II. Posta a s'intrada de Portu, in sa Cala de is Genuvesus, est una turri de difesa antimoresca (fortalesa) a forma truncucònica, fata cun sa perda de su logu (granitu e perda orrùbia) a tres pianus: sa cisterna, su pianu de pitzu e sa pratza de armas, est a nai su terratzu acantu furint collocaus is cannonis. In su 1600 fut difèndia de unu capitane (alcaide), un'artiglieri, tres sordaus armaus cun 4 cannonis, duas spingardas e 6 fosilis. Dda nomenànt puru "turri de is prepostus", est a nai is doganieris, chi depiat controllai s'intrada e s'essia de is navis de portu. In su tempus at tentu medas cambiamentus e impreus, fintzas comentu sedi de sa Guàrdia de sa Finantza. Tra is fatus stòricus importantis tocat a arremonai cussu de su 25 de de mesi de idas de su 1601, candu **Antonio Zurita**, "*alcaitu de la fortaleza de Arbatas*", fut stètiu mortu de is morus, e su de su 25 de mau 1688, candu iant pèrdiu sa vida is guàrdias **Juan Maria Longony e Juan Quigino**, po difèndiri sa turri de is turcus.

In is ùrtimus annus dd'ant aconciada e ammodernada e ogha tantu dd'aberint in ocasionis particularis ebbia. In su primu pianu ddu est sa sedi de s'Associatzioni "Marinai d'Italia" cun una mostra de modellinus, fotografias antigas e documentus stòricus de sa Marina Militari.

Sa turri de Santu Milanu

Fata in is primus annus de su sèculu XVII, beniat nomenada cun nòminis diversus: Punta de su "Zacurru", "Iacuri", e fintzas Punta de su "Sacurru" poi cambiau in "Punta de su Sucursu". Su nòmini Santu Milanu s'agatat scritu de su 1767, e dipendit sa crèsia de sartu de Santu Milanu, chi est a pagu tretu. Posta a 42 metrus a pitzu de su livellu de su mari, sa turri faiat craru a is spiàgias de Orrì, de Cea e a is turris de Bari e de Monti Turri (Largavista), chi immoi no esistit prus poita a su postu sù iant postu su faru de Bellavista. Fata a forma truncucònica in perda, est arta 12 metrus e larga 7. In s'apostu de intru (casamata) alloggiat sa trupa. Po artziai a su terratzu tocàt a bessiri in una scalita de linna. Fut una turri de guàrdia, ma podiat essi imperada po difesa, difatis, segundu una relatzioni de su 1767, fut difèndia de unu "alcaide" (capitanu) e de 2 sordaus, chi teniant a disponimentu 6 fosilis, duas spingardas e unu cannoni. A pustis de su 1842, cun sa s'acabbu de sa Reali Amministratzioni de is Turris, fut stètia abandonada. A de noti est illuminada e si podit ammirai de tesu.